

Kokousaika torstai 6.11.2025 klo 17–19.30

Kokouspaikka Seurakuntatoimisto, neuvotteluhuone

Läsnä olleet jäsenet Koivulahti Juha, kirkkoherra, puheenjohtaja
Rauhaniemi Jenni, varapj, saapui \$79 aikana, klo 18.39
Eloranta Eija
Koivu Asko
Malin Milla, poissa
Mäkelä Hannu
Peltonen Susanna
Rekola Sinikka
Tuovinen Tuomo
Vainio Heikki

Muut läsnäolijat	Kaunisto Jyri	kirkkovaltuuston pj
	Penttilä Mirka	kirkkovaltuuston vpj
	Koskela Ulla	talouspäälikkö, esittelijä, sihteeri

Sisällysluettelo

74. Kokoustiedot.....	2
75. Katariina Simelius-Hietolan vaalikelpoisuus	3
76. Vakuutusmeklarisopimus	4
77. Poistosuunnitelma	5
78. Talousarvioavustukset 2026	8
79. Talousarvio 2026 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2026–2028	10
80. Talousarvion 2025 muutos	11
81. Itsenäisyyspäivän seppeleenlasku	12
82. Kirkkoherran ja talouspäälikön viranhaltijapäätökset	13
83. Kirkkoherran ja talouspäälikön ajankohtaiset asiat.....	13
84. Muut asiat.....	14
85. Muutoksenhakumenettely ja kokouksen päättäminen	15

Allekirjoitukset

Juha Koivulahti
puheenjohtaja

Ulla Koskela
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Eija Eloranta

Asko Koivu

Nähtävillä olo

Tarkastettu pöytäkirja asetetaan nähtäville Tammelan seurakunnan verkkosivuille 10.11.–8.12.2025. Ilmoitus nähtävillä olosta ilmoitettu 30.10.2025.

74. Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Kirkkoherra piti alkuhartauden ja avasi kokouksen.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty 30.10.2025. Kutsu on toimitettava jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Päätösehdotus:

Todetaan läsnä olevat jäsenet sekä kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös: Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien nimeäminen ja pöytäkirjan nähtävillä olo

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkistajaa tai jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan.

Pöytäkirja asetetaan nähtäville Tammelan seurakunnan verkkosivuille 10.11.-8.12.2025.

Päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto valitsee pöytäkirjantarkastajat.
Vuorossa Eija Eloranta ja Asko Koivu sekä varalla Milla Malin ja Hannu Mäkelä.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Eija Eloranta ja Asko Koivu.

Kokouksen työjärjestys

Lapsen edun edistämiseksi kirkollisen viranomaisen on päätöksen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon sen vaikutukset lapsiin. Vaikutusten arvioinnin tekee se viranomainen, joka käsittelee asiaa ensimmäisenä (KJ 10:4 §). Mikäli lapsivaikutuksia on valmistelussa havaittu, on ne kirjattu esittelytekstiin.

Päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto hyväksyy jäsenille etukäteen lähetetyn esityslistan kokouksen työjärjestykseksi ja päättää mahdollisista muista asioista.

Päätös: Hyväksyttiin esityslista työjärjestykseksi. Muissa asioissa Jyri Kauniston ja Susanna Peltosen asiat.

75. Katariina Simelius-Hietolan vaalikelpoisuus

Katariina Simelius-Hietola on ilmoittanut muutosta toiselle paikkakunnalle talouspäällikölle 25.9.2025 lähettämällään sähköpostiviestillä.

Kirkon väestötietojärjestelmän mukaan muuttopäivä on 25.9.2025. Simelius-Hietola on ollut kirkkovaltuuston varavaltuutettu.

Kirkkolaki 2 §

Vaalikelpoisuus luottamustoimeen

Vaalikelpoinen seurakunnan ja seurakuntayhtymän luottamustoimeen on kristillisestä vakaumuksestaan tunnettu 18 vuotta täyttänyt seurakunnan konfirmoitu jäsen –

Kirkkolaki 4 §

Vaalikelpoisuuden menettäminen ja ero luottamustoimesta
Toimielimen jäsenen menettäessä vaalikelpoisuutensa kesken toimikauden hänet vapautetaan luottamustoimesta.—

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se toteaa kirkkovaltuuston varajäsen Katariina Simelius-Hietolan vaalikelpoisuuden menettämisen kesken valtuustokauden ja vapauttaa hänet luottamustoimesta.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

76. Vakuutusmeklarisopimus

Tammelan seurakunnalla ei ole vakuutusmeklarisopimusta. Vakuutusten hoito on ollut talouspäällikön tehtävänä. Seurakunnan vakuutukset ovat Ifissä.

Pohjan Meklarit tarjosi alkusyksystä maksutonta vakuutusten analyysiä. Tammelan seurakunnan vakuutusmaksujen vuosikustannus on 18 610 euroa. Analyysin perusteella Tammelan seurakunnalla ei ole tarvetta kilpailuttaa vakuutuksiaan. Analyysiä esitellään kokouksessa.

Pohjan Meklarit jätti tarjouksen vakuutusmeklarisopimuksesta 1 600 euroa + alv. Nykyiset vakuutukset sisältävät hoitokustannusosan, joka meklarisopimuksen myötä hyvitetään seurakunnalle. Kustannustaso ei nouse. Kaikki seurakunnan vakuutustenhoito ja korvausten hakeminen jää meklarin hoidettavaksi.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi VO Meklarit Oy:n laatiman Tammelan seurakunnan vakuutusanalyysin.

Kirkkoneuvosto päättää, että Tammelan seurakunta tekee jatkuvan hoitosopimuksen VO Meklarit Oy:n kanssa. Sopimuksen allekirjoittaa talouspäällikkö.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

77. Poistosuunnitelma

Yleiskirjeessä 27/2025 Kirkkohallitus kehottaa seurakuntia muuttamaan poistosuunnitelmiaan suositusten mukaiseksi. Kirkkohallitus on 2021 antanut ohjeet poistosuunnitelman muuttamiseksi.

Tammelan kirkkovaltuusto päätti 2023

- seurakunnan investointien aktivointiraja on 10 000 euroa.
- poisto aika määritetään hankekohtaisesti kirkkohallituksen suosituksen mukaan.
- jäljellä olevan tasearvon ollessa alle 10 000 euroa, se poistetaan kertapoistona.

Tuolloin ei koko poistosuunnitelmaa korjattu poistoissa olleen virheen vuoksi, joka tuolloin oli Kipassa selvityksessä. Tammelan seurakunnassa vanhojen investointien poistoajat ovat olleet pitkät, jopa vanhoja kirkkohallituksen ohjeita pitempiä. Nyt esitettävä suunnitelma lisää tulevia poistoja huomattavasti.

Käyttöomaisuuden ja muun pysyviin vastaaviin kuuluvan aineellisen omaisuuden hankintameno aktivoidaan taseeseen ja kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina tuloslaskelmaan kuluksi. Perusperiaatteena on, että alle 10 000 euron hankinnat kirjataan käyttötalous kuluksi ja vain sitä suuremmat hankinnat aktivoidaan taseeseen. Kun kaikki seurakuntataloudet noudattavat yhteisiä poistoaikoja, seurakuntatalouksien vertailtavuus kasvaa.

Kaikki investoinneiksi puhekielessä kutsuttavat hankkeet/hankinnat eivät ole investointeja. Taseeseen aktivoitava investointi on uushankinta tai perusparannusmeno. Perusparannusta eivät ole korjaus- ja huoltomenot, joiden seurauksena hyödykkeen tulontuottamiskyky voidaan säilyttää ennallaan. Esimerkiksi paloilmoinilaitteiston uusiminen ei ole investointi, vaikka se ylittäisi asetetun aktivointirajan. Poistot tehdään suunnitelman mukaisesti tilikauden tuloksesta riippumatta. Poistoja ei voi pienentää tai suurentaa tilikauden tuloksen perusteella. Kirjaustapaa (taseeseen aktivointia tai käyttötalous kuluksi kirjaamista) ei myöskään määritä se, minkälaiseksi tilikauden tulos on muodostumassa.

Seurakuntatalouksien tulee tarkastaa, että niiden soveltamat poistoajat vastaavat suosituksen mukaisia poistoaikoja ja että sovellettava poistomenetelmä on tasapoisto. Suositeltavaa on, että poisto aika on mieluummin lähempänä poisto aikavälin ala- kuin ylärajaa. Mikäli poistoajat ovat ohjeistettuja poistoaikoja pidemmät, kirkkovaltuustolle tulee esittää poistoaikojen lyhentämistä jo tästä vuodesta alkaen. Poistoajat ja -menetelmä tulee siis muuttaa viimeistään tilinpäätökseen 2025.

	aikaisempi	nykyinen	
1.1. Aineettomat hyödykkeet			
1. Aineettomat oikeudet			
Tietojärjestelmien käyttöoikeus	2–4 vuotta	3 vuotta	3 vuotta
2. Muut pitkävaikutteiset menot			
Perustamis- ja järjestelymenot	2–5 vuotta	3–5 vuotta	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	2–5 vuotta	3–5 vuotta	3 vuotta
Tietojärjestelmät	2–5 vuotta	3–5 vuotta	3 vuotta
Muut	2–5 vuotta	3–5 vuotta	3 vuotta
1.2. Aineettomat hyödykkeet			
1. Maa- ja vesialueet	poistoja ei lasketa	ei poistoa	ei poistoa
2. Hautausmaat			
Hautausmaahan liittyvät muut pitkävaikutteiset menot (asfaltointi, atk-ohjelmat)	3–5 vuotta	3–5 vuotta	3 vuotta
Hautausmaiden maa- ja vesialueet	poistoja ei lasketa	ei poistoa	ei poistoa
Hautausmaahan muut rakennukset (varastot, kylmiöt)	10–15 vuotta	8–10 vuotta	8 vuotta
Hautausmaahan kiinteät rakenteet ja laitteet (aidat)	10–30 vuotta	10–20 vuotta	10 vuotta
Hautausmaahan koneet ja laitteet	4–10 vuotta	3–5 vuotta	4 vuotta
Hautausmaahan muut aineelliset hyödykkeet (esim. maa-aineksen vaihto)	(käyttöajan mukaan ei poistoa)	(käyttöajan muk. ei poistoa)	(käyttöajan muk. ei poistoa)
3. Rakennukset			
Kirkot	40–70 vuotta	30–60 vuotta	50 vuotta
Seurakuntatalot	30–40 vuotta	15–25 vuotta	25 vuotta
Kappelit	30–40 vuotta	20–40 vuotta	20 vuotta
Siunauskappelit	30–60 vuotta	20–40 vuotta	20 vuotta
Leiri- ja kurssikeskukset	20–40 vuotta	15–25 vuotta	25 vuotta
Asuinrakennukset	20–40 vuotta	15–25 vuotta	15 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	20–40 vuotta	10–20 vuotta	10 vuotta
Huolto- ja talousrakennukset	10–20 vuotta	10–15 vuotta	15 vuotta
Muut rakennukset	10–15 vuotta	10–15 vuotta	15 vuotta
4. Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet	15–30 vuotta	10–20 vuotta	10 vuotta
Urut	15–30 vuotta	10–20 vuotta	10 vuotta
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10–30 vuotta	5–15 vuotta	5 vuotta
5. Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet	5–10 vuotta	3–5 vuotta	3 vuotta
Atk-laitteisto	3–4 vuotta	3 vuotta	3 vuotta
Muut koneet ja kalusto	5–10 vuotta	3–5 vuotta	3 vuotta
6. Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	käytön muk.	käytön muk.
Sakraali-, arvo- ja taide-esineet	poistoja ei lasketa	ei poistoa	ei poistoa

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: _____

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi edellä olevan poistosuunnitelman noudatettavaksi tilinpäätöksestä 2025 alkaen. Lisäksi kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että seurakunnan investointien aktivointiraja on 10 000 euroa ja, että jäljellä olevan tasearvon ollessa alle 10 000 euroa, se poistetaan kertapoistona.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

78. Talousarvioavustukset 2026

Lähetystyön avustukset on käyty läpi lähetystyön vastuuryhmässä, joka esittää niiden myöntämistä alla olevan erittelyn mukaisesti. Lähetystyön ja kansainvälisen diakonian avustusosuutta on nostettu piispainkokouksen suosituksen suuntaisesti, joka on 3 % arvioituista verotuloista. Tammelan seurakunnassa tämä tarkoittaisi 48.000 euroa. Vuodeksi 2026 lähetystyön ja Kirkon Ulkomaanavun avustuksia esitetään nostettavaksi niin, että lähetystyön avustus olisi yhteensä 28.000 ja ulkomaanavun 8.000 euroa. Molempien kohteiden avustus olisi näin ollen yht. 38.000 euroa kun se vuonna 2025 oli yht. 25.000 (lähetys: 20.000 / Kirkon Ulkomaanapu: 5.000).

Vuoden 2023 alusta sopimukset Lähetisyhdistys Kylvään ja Suomen ev.lut. Kansanlähetysten kanssa muutettiin toistaiseksi voimassa oleviksi, kuten on ollut jo aiemmin Medialähetys Sanansaattajien kanssa. Uudeksi lähetystyön avustuskohteeksi esitetään Evankelisen lähetisyhdistyksen (ELY ry) Sambian Lusakassa toimivan LTCS-koulun työn tukemista. Kyseessä on koulu, jossa opetetaan mm. tietotekniikkaa ja Raamatun kirjoja. Tavoitteena on auttaa oppilaita työllistymään. Koulu toimii yhteistyössä seurakuntien kanssa ja järjestää ohjelmaa ja koulutusta myös orpolapsille.

Toiseksi uudeksi kohteeksi esitetään edellisen lisäksi kansainvälistä raamatunkäännöstyöhön erikoistuneen Wycliffe Raamatunkääntäjät - lähetysjärjestön työn tukemista.

Diakonia-avustukset	11 500
<u>Kansainvälinen diakonia:</u>	10 000
Kirkon ulkomaanapu	8 000
Ystävyyseurakuntatyö/Kaarli Tallinna	2 000
<u>Lähetystyön avustukset:</u>	
Medialähetys Sanansaattajat	(8 000)
Työ Intiassa	3 000
Sirpa Rissanen, Mediaworksin Lähi-idän viestintätyö Wienissä	5 000
Lähetisyhdistys Kylväjä	(6 000)
Caspari-keskus Jerusalemissa ja työ Ukrainassa	3 000
Arabiankielinen työ (Pirkko Said)	3 000
Suomen Evankelis-luterilainen Kansanlähetys	(6 000)
Keski-Aasian mielenterveysprojekti	3 000
Maahanmuuttajatyö Pohjois-Afrikassa/Espanjassa (Antti ja Laura Olkkonen)	3 000

Evangelinen lähetysyhdistys ELY ry Sambian Lusakassa toimiva LTCS-koulu	3 000
Piipiaseura	1 500
Wycliffe Raamatunkääntäjät ry	1 500
Suomen Gideonit	2 000
<u>Yleisavustukset:</u>	
Tammelan kirkkokuoro ry	1 600
Torron kappelitoimikunta	4 800
Kristityt yhdessä ry/Radio Dei	500
Partiolippukunta Tammelan Metsänkävijät ry	1 500
Tammelan Vanhusten Tuki ry	800
Stipendit	500
YHTEENSÄ	59 200

Päätösehdotus, kirkkoherra:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että seurakunnan avustukset vuodelle 2026 myönnetään ylläesitetyn erittelyn mukaan.

Päätös:

Susanna Peltonen jääväsi itsensä Medialähetys Sanansaattajien puheenjohtajana ja poistui päätöksen ajaksi kokouksesta.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

79. Talousarvio 2026 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2026–2028

Jokaista kalenterivuotta varten laaditaan talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksytään toiminta- ja taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi. Talousarviovuosi on toiminta- ja taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien hoitamisen ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Määrärahat ja tuloarviot otetaan talousarvioon bruttomääräisinä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu alijäämäiseksi -171 000 euroa. Alijäämä katetaan edellisten vuosien ylijäämästä.

Talousarvio 2026 ja toiminta- ja taloussuunnitelma 2026-2028 liitteenä

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää talousarvion 2026 ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2026–2028 kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

80. Talousarvion 2025 muutos

Vuoden 2025 talousarviossa hautausmaakiinteistön ja hautainhoitorahaston osalta on, että vuoden aikana hankitaan mönkijä seurakunnan ja hautainhoitorahaston yhteisomistukseen.

Kirkkoneuvoston päätöksellä mönkijä on hankittu kesällä 2025. Tarkoituksenmukaista on kuitenkin, että mönkijä on seurakunnan koneissa ja hautainhoitorahasto korvaa mönkijän käyttökuluista vuosittain puolet.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy muutoksen vuoden 2025 talousarvioon:

- mönkijän hankinta lisätään hautausmaakiinteistön (403) investointeihin
- määräraha hankinnasta poistetaan tuloslaskelmaosasta

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

81. Itsenäisyyspäivän seppeleenlasku

Seppeleenlasku on itsenäisyyspäivänä 6.12.2025 klo 10 jumalanpalveluksen jälkeen.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Sovitaan seurakunnan edustaja seppeleenlaskuun.

Päätös: Seurakunnan edustajaksi sovittiin Jenni Rauhaniemi.

82. Kirkkoherran ja talouspäällikön viranhaltijapäätökset

--

83. Kirkkoherran ja talouspäällikön ajankohtaiset asiat

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Merkitään tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi talouspäällikön asiat:

Seurakunnalle kirkon remonttiin myönnetyn miljoonan euron avustuksesta on seurakunnalle maksettu n. 800 tuhatta euroa, noin 50 tuhatta euroa on maksussa ja lopusta noin 150 tuhannesta on tehty selvitys kirkkohallitukselle.

3.11.2025 talouspäälliköllä oli piispan tarkastukseen liittyvä taloudentarkastuspalaveri hiippakunnan talousasiantuntija Mika Piittalan kanssa. Tarkastuksesta tulee myöhemmin raportti.

84. Muut asiat

1. Kehityskeskustelut

Jyri Kaunisto ilmoitti, että hän ja Jenni Rauhaniemi ovat käyneet kehityskeskustelut talouspäällikön ja kirkkoherran kanssa.

2. Joulu lapselle -keräys

Susanna Peltonen kertoi Joulu lapselle -keräyksestä. Peltonen on hoitanut keräystä yhdessä kasvatustyöntekijä Kati Vilkmänin kanssa.

85. Muutoksenhakumenettely ja kokouksen päättäminen

Päätösehdotus kirkkoherra:

Kirkkoneuvosto antaa oikaisuvaatimusohjeet.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.
Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.30.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 74,75,77,78,79,80,81,82,83,84,85

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 76

Erikseen säädettyt muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta viranomaisen päätökseen lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n väliaikaista viran toimituksesta pidättämistä.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myös saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: 75,

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonnalisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Tammelan kirkkoneuvosto

Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 Tammela

Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 76

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Tammelan seurakunta, kirkkoneuvosto

Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 Tammela

Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, ellei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, minkä takia sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, elleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5 (käyntiosoite)

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka takia sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikeusasiaa koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettua kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: 029 564 3300

Faksi: 029 564 3314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut – Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.